

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԼՈՒՐԵՐ Ս. ԷԶՄԻԱՄՆԷՆ

Մայր Աթոռն ստացուած թղթակցութիւնէ մը կ'իմանանք ուրախութեամբ թէ Ամենայն Հայոց Վեհ. Սրբազան Հայրապետը առողջ է և եռանդով կը ղեկավարէ Մայր Աթոռի վերաբերեալ բոլոր գործերը. առողջ են նաև բոլոր միաբանները: Վերջերս միայն՝ յախճանած է Սրապիոն եպիսկոպոս, 85 տարեկան:

Գերագոյն Հոգեւոր Ժողովը աշխարհիկ երկու պատգամաւորներու մասնակցութեամբ քննութեան նիւթ ըրած է Բնդհանուր եկեղեցական Ժողովէն յանձնարարուած Սահմանադրութեան և Բարեփոխութեան խնդիրները, որոնց ձեւակերպուած նախագիծները շուտով պիտի ուղարկուին Սփիւռքի նուիրապետական Աթոռներուն և թեմական Ժողովներուն:

Հայրապետական Լիազօր ներկայացուցիչի ուղարկման խնդիրը ստացած է իր վերջնական լուծումը: Կը յուսացուի որ ի մօտոյ պիտի կարենանք մեր մէջ ողջունել Մայր Աթոռոյ Պատուիրակին ներկայութիւնը:

Կը յուսանք նաև որ Սիոնի մօտաւորագոյն մէկ թիւին մէջ պիտի ունենանք մանրամասնեալ տեղեկութիւններով լի յօդուածներ Մայր Աթոռոյ մէջ մեր թղթակից «Իրազեկ»էն:

ԱՄՍՕՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Անցնող Յունիս ամսուան ընթացքին, Ս. Աթոռոյ Տօրեւ Ժողովը տաան անգամներ ի նիստ գումարուեցաւ իրրե վարչական Մարմին իսկ Ռուսմե. Խորհուրդը՝ երկու անգամ, իւրաքանչիւրը զբաղելով իր իրաւասութեան մէջ եղած խնդիրներով:

● ՇԲ. Յունիս.— Ըստ աւանդական սովորութեան Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի վերայ տանեաց, Ս. Հոգի մատուռին մէջ:

— Հնգկահայ Պ. Զարկ Արգար, ի զարմին եղիպտոսէ ի Պարսկաստան՝ անցնելով Երուսաղէմէ, այսօր այցելեց Ս. Պատրիարք Հօր:

● ԿԻՐ. 3 Յունիս.— Ս. Պատարագը Զուգայի եղանակով մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան վերահամարան մէջ: Քարոզեց Տ. Զգօն Վրդ.: Հնախանձեցայ զնախանձ Տեսնո՞ք քնարանով. և ցոյց տուաւ եղիա մարգարէի նախանձայոյ ոգին եւնոյայի և իր հշմարիտ կրօնքին նկատմամբ:

— Կէս օրէ վերջ, Ս. Պատրիարքը և Պ. Զարկ

Արգար պտոյտ մը ըրին զէպի երէքով, Յորգանան և Մեռեալ ծով:

● ԲՇ. 4 Յունիս.— Վեհ. Տորեւ Ս. Թաղաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, Ս. Պատրիարքը, բնկերակցութեամբ Տ. Կիւրեղ Վրդ. ի ներկայ գտնուեցաւ, առաւօտուն՝ մեծ զօրահանդէսին, այսպ անկիւրքան եկեղեցւոյ մէջ կատարուած Գորհարանական Մարմանքին, և Երեկոյին՝ Բարձր Գոմիսէրին ապարանքին մէջ՝ մեծ թէյասեղանին:

● ԴՇ. 5 Յունիս.— Գիւրերս իր մահկանացուն կնքած ըլլալով, այսօր յուղարկուորութիւնը կատարուեցաւ վարդապետ Եստուցիչ Պ. Կարապետ Համամճեանի, որ քանի մը տարիներէ ի վեր վանուցս մէջ կը մնար հիւանդագին և անկեալ վիճակի մէջ: Յիշեալը աւելի քան եօթանասուն հինգամիայ ձերուին մըն էր, բնիկ Կ. Պոլսեցի, որ իր ուսումն առած էր Իւսկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ զպրօքը: Ինքնաշխատութեամբ զարգացած, իրրե ֆրանսերէնի և թուրքերէնի ուսուցիչ երկու տարիներ պաշտօն վարած էր Էսկիզէնի և Եղեքիս և այլուր, ատեն մը նաև հոս Երուսաղէմ, և պատերազմէն ետքը՝ ի Սիւրիա: Անտուն, անընտանիք, անոք, անօգնական, իր վերջին տարիներուն, երբ այլևս օչ մէկ բանի կրնար օգտակար ըլլալ, հէք մտաւորականը հազիւ կրցեր էր ինքզինքը նետել Ս. Քաղաքը, հոն վաղկելու համար տարտղնուած կեանքին վերջալոյսը:

● ԴՇ. 6 Յունիս.— Վերջ գտաւ աշխատութիւնը, որով անցորդ արուեստագէտ մը Պատրիարքարանի սրահներուն համար նկարեց Ամենայն Հայոց Հայրապետներէն Տ. Տ. Դուհաս Կարնեցի, Եփրեմ Զօրագեղացի, Յովհաննէս Կարբեցի, Ներսէս Աշտարակեցի, Մատթէոս Ա., Դէորգ Դ., Մակար, Խրիմեան Հայրիկ, Մատթէոս Իզմիրլեան, Դէորգ Ե., և Խորէն Ա. Կաթողիկոսներու. և Ս. Աթոռոյ հանգ. պատրիարքներէն Տ. Տ. Դրիգոր Պարոնտէրի, Եղիազար Անթէպցի, Մինաս Համթեցի, Դրիգոր Շղթայակիրի, Թէոփորոս Խորենացի, Կարապետ Գանձակեցի, Պօղոս Վանեցի, Յովակիմ Բանաքեռցի, Պետրոս Եւզոկիացի, Թէոփորոս Վանեցի և Կիրակոս Երուսաղէմացի իւզաներկ նկարները: Պատրիարքներու պատկերներէն շատերը զբաղիրներէ և թափած որմանկարներէ առնուեցան:

Կը մնան զեռ Տ. Տ. Յակոբ Նալեան, Գարբիէլ Նիկոմիդացի, Զաքարիա Կոփեցի և այլոց պատկերները. և Ս. Աթոռոյ վարչութիւնը շնորհապարտ կ'ըլլայ եթէ զանոնք ունեցողները՝ տեղեկութիւն հաղորդեն, կամ անոնց լուսանկարներ հաղորդեն իրեն:

● ԵՇ. 7 Յունիս.— Ս. Պատրիարքը, Տ. Եղիշէ Վրդ. ի հետ, Յոպղէ իջաւ ի տես Տ. Սմբատ Սըրբազանի, որ քանի մը օրերէ ի վեր, հիւանդութեան պատճառաւ, հոն կը մնար, և որ երեկոյին միասին դարձաւ:

— Տ. Տիրան Վրդ. որ Մարտէլէ դացած էր մասնաւոր պաշտօնով, վերադարձաւ իր գործը յաջողութեամբ կատարելէ վերջ:

● ՇԲ. 9 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը երեկոյին, կիրակամուտի ժամերգութենէն վերջ վարդապետական դաւադանի մասնաւոր իշխանութեան չորս աստիճանները տուաւ Տ. Տ. Եղիշէ, Հայրիկ, Տիրայր և Ասողիկ արեղաներուն, որոնք երկու տարի առաջ ձեռնադրուած էին, և իրենց թէղերը վերջերս յանձնած էին: Ն. Ա. այս առթիւ խրատական ուղերձ մը ըրաւ իրենց: ժամերգութենէն վերջ շնորհաւորական խմբում տեղի ունեցաւ Պատրիարքարանի Դահլիճին մէջ:

● ԿԻՐ. 10 Յունիս. — Տօն Կաթողիկէի առթիւ Ս. Պատրիարքը քարոզեց Մայր տաճարին մէջ. օրուան Դիրքէն առնելով թեւադրական մտածումը, բացատրեց թէ եկեղեցին, իբրեւ կրօնական հաստատութիւն, պէտք է հիմնուած ըլլայ հաւատքի, իմաստութեան (այսինքն մաքուր գիտութեան), նուիրումի և սուրբ նախանձախնդրութեան վրայ. Հայ եկեղեցին վրայ մատնանշեց այդ ստորագիծները, և յորդոր ուղեց իր այդ նկարագրին մէջ գնահատել զինքը, և բոտ այնմ ծառայել իրեն:

● ԴՇ. 13 Յունիս. — Կէս օրէ վերջ տեղի ունեցաւ Ընդհ. Ժողով, ուր յետ քննութեան՝ վաւերացուեցան պարտուց բարձման և Դուրեան հիմնադրամի պիւտճէները, զորս Տեօքէն Ժողովը ներկայացուցած էր:

● ԵՆ. 14 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը, Սրբազան Եպիսկոպոսներ, Տեօքէն Ժողովոյ անդամներ, Դիւաններու տեսուչ վարիչները, զիւանի պաշտօնականները, եւն., օրն ամբողջ անցուցին Պարոն - Տէրի հովոցը:

● ՇԲ. 16 Յունիս. — Երեկոյեան ժամերգութենէն վերջ, Պատրիարքարանի Մեծ Դահլիճին մէջ Ս. Պատրիարքը, ի պատիւ Տեօքէն Ժողովոյ և Տեսուչ Վարդապետաց, թէյասեղան մը տուաւ Միարանութեան: Իր գնահատական խօսքերուն ի պատասխան՝ արտապնդիչ և սիրալիկ ուղերձներ ըրին Տ. Սմբատ Սրբազան, Տ. Տիրան և Տ. Սիւն Վարդապետներ:

● ԿԻՐ. 17 Յունիս. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան մեր վերնամաստան մէջ: Տ. Սերոբէ վրդ. քարոզեց «Եղերուք կատարեալք, որպէս եւ հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է» բնարանին վրայ, բացատրելով թէ մարդուն նպատակն է ձգտիլ կատարելութեան որուն տիպարը նոյն ինքն Քրիստոսն է, և թէ ինչպէս կրնանք մեր մէջ եղող կարելիութիւնները զարգացնելով հասնիլ անոր:

● ԲՇ. 18 Յունիս. — Ս. Պատրիարք Հօր այցելեց Ամերիկեան Փոխ-Լիւպատոս Մր. Պէշփօրոս:

● ԳՇ. 19 Յունիս. — Եգիպտոսի ներկայ Բրետ. Բարձր Դոմիտէրը Սրբ Մայր Լէմբուն, առաջնորդութեամբ Երեսուզէմի Փոխ-Կառավարիչ Մր. Սիւլմէնի, իր գասեր եւ զաւակին եւ Եգիպտոսի Բարձր Դոմիտէրութեան արեւելեան բաժինի Քարտուղարին հետ, այցելեց Մայր տաճարը, յետոյ Պատրիարքարան, և ընդունեց թէյասեղանի պատիւը, զոր Ս. Պատրիարքը, Եպիսկոպոսաց ընկերակցութեամբ մատոյց Ն. Վանութեան:

● ՈԻՐ. 22 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը Յօդուկ իջաւ Տ. Եղիշէ վրդ.ի հետ, վանական գործով, և երեկոյին վերադառնալով նախագահեց Տեօքէն Ժողովոյ նիստին:

● ՇԲ. 23 Յունիս. — Երեկոյին, Ընծայարանի սրահին մէջ բանախօսեց ուսուցիչ Պ. Ն. Թաժամեան՝ «Կեանք եւ դիտակցութիւն» նիւթին վրայ: Ասկէց առաջ, ներկայ տարուան ընթացքին, նոյն սրահին մէջ եղած էին հետեւեալ բանախօսութիւնները. Տ. Տիրան վրդ. նիւթ՝ «Արդարութեան անարդարութիւնը»: Պ. Գ. Մխալեան նիւթ՝ «Քաղաքակրթութեան ընթացքը մարդկութեան մէջ»: Տ. Նորայր վրդ. նիւթ՝ «Թուրքիան չըջանի Ֆրանկներու կամ Լատիններու հայոց հետ ունեցած յարաբերութիւնը»: Ժառանգաւորաց սաներէն Շերամ Բարուրեան նիւթ՝ «Արդ չայստեսնը»: Կանոնիկոս Պրիճմէն նիւթ՝ «Պաշտօնի անգիտութիւնը»: Կիրեղ վրդ. նիւթ՝ «Հընդհանայց»:

● ԿԻՐ. 24 Յունիս. — Մայր տաճարին մէջ քարոզեց Տ. Կիրեղ վրդ. «Ոչինչ դատապարտութիւն է այնոցիկ որ ի Քրիստոս Յիսուս» (Հոսմ. Ը 1) բնարանին վրայ, և բացատրեց թէ օրէնքը՝ որ քաղաքակրթութեան հիմն է, չի կրնար կատարել կրօնական զգացումին զերը որ զեր ի վերոյ քան օրէնքը, և օրուն համաձայն մարդը կ'ապրի առանց ունենալու դատապարտութեան երկիւղը:

● ԵՆ. 28 Յունիս. — Ս. Սահակ և Ս. Մեսրոպ Թարգմանչաց տօնին առթիւ Մայր տաճարին մէջ այսօր Ս. Պատարագ մատոյց «Սրբոց Թարգմանչաց Վարձարանի տեսուչ Տ. Կիրեղ վրդ. ու Ս. Պատրիարքը քարոզեց, վերլուծելով օրուն շարականը, «Սրբ զարգարեցին»: Գրական հանդէսը պիտի տեղի ունենայ յառաջիկայ կիրակի:

● ՈԻՐ. 29 Յունիս. — Յանուն Ս. Պատրիարքին, Տ. Կիրեղ եւ Տ. Տիրան Վարդապետները ներկայ գտնուեցան Թէոա Սանդղալի Վարժարանին տարեկան մրցանակարարչութեան հանդէսին: